

**UPRAVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

Tržaška 68a
1000 Ljubljana

3005/97-11

S O D B A

V I M E N U L J U D S T V A

Upravno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani je v senatu pod predsedstvom višje sodnice Mojce Zalar Kocjančič, ob sodelovanju višje sodnice mag. Darinke Marguč in višje sodnice Žive Mejak, kot članic senata, ter strokovne sodelavke Suzane Husar, kot zapisnikarice, v upravnem sporu, ki ga je sprožila tožeča stranka Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, ki ga zastopa predsednik Borut Štumberger, dr. vet. med., zoper toženo stranko Ministrstvo za okolje in prostor, Ljubljana, zaradi dovolitve plašilnih ukrepov in odstrela populacije kontinentalne podvrste zavarovane vrste veliki kormoran (*Phalacrocorax carbo sinensis*), o tožbi tožeče stranke zoper odločbo tožene stranke brez številke in datuma, na nejavni seji dne 5. 1. 2000

o d l o č i l o:

Tožbi se ugodi in se odločba Ministrstva za okolje in prostor (brez številke in datuma) o dovolitvi izvajanja plašilnih ukrepov in odstrela populacije kontinentalne podvrste zavarovane vrste veliki kormoran (*Phalacrocorax carbo sinensis*), ki je bila tožeči stranki vročena 27. 11. 1997, odpravi in zadeva vrne toženi stranki v ponoven postopek.

O b r a z l o ž i t e v:

Tožeča stranka je dne 16. 12. 1997 vložila tožbo, s katero izpodbija odločbo tožene stranke, brez številke in brez datuma, ki jo je tožeča stranka prejela dne 27. 11. 1997, s katero se izjemoma dovoli izvajanje plašilnih ukrepov in odstrel populacije kontinentalne podvrste zavarovane vrste veliki kormoran (*Phalacrocorax carbo sinensis*) na delih odprtih voda, določenih z izpodbijano odločbo, v času od 22. 11. 1997 do 1. 1. 1998 ter v času od 19. 1. 1998 do 28. 2. 1998, pod pogoji, ki so določeni z izpodbijano odločbo, in sicer pod točko 1: Plašenje je dovoljeno na vodotokih oziroma tistih delih vodotokov, kjer se izvaja odstrel, in na naslednjih območjih: pritoki Save (razen na območju ljubljanskega barja) in Soče (razen na območju Triglavskega narodnega parka), pritoki Savinje od Ljubnega dolvodno, Ribnica na Dol., Rinža, Črnc; plašilni ukrepi se lahko izvajajo ob pojavu jat kormoranov: z zvočnimi odganjalci (glasni glasovi, opozorilni klici, kriki, zvočne naprave,

ki oddajajo glas v nerednih presledkih in v različnih smereh) ter z vizualnimi odvračevalci (ptičja strašila, trakovi iz folije, zastave, papirnati zmaji, letalski modeli). V izreku izpodbijane odločbe je pod točko 2 naveden dovoljeni odstrel v obsegu in na naslednjih odsekih vodotokov: na reki Soči 70 osebkov, razen na območju Triglavskega narodnega parka; na reki Vipavi 20 osebkov od izliva reke Branice do državne meje; na rekah Sava Dolinka od Mojstrane do sotočja s Savo Dolinko, Sava Bohinjka od meje Triglavskega narodnega parka dolvodno do sotočja s Savo Dolinko in Sava do državne meje s Hrvaško, razen na akumulacijah na Savi, 70 osebkov; na reki Savinji od Ljubnega do izliva v Savo 40 osebkov; na reki Krki 60 osebkov; na reki Kolpi 40 osebkov; na reki Mirni 20 osebkov; na reki Unici 30 osebkov; na reki Ljubljanici od mostu pri Gradu Fužine dolvodno do izliva v Savo 20 osebkov; odstrel pa se lahko izvaja pod naslednjimi pogoji: v razdalji 100 m od vodotokov od ene ure pred sončnim vzhodom do ene ure pred sončnim zahodom; na tleh ali vodi je dovoljeno streljati le ptice, ki so na robu skupine; v zraku je dovoljeno streljati ptice na koncu skupine oz. jate, prepovedano pa je streljanje v jato; izvajanje odstrela mora biti časovno razporejeno na vse obdobje znotraj katerega je dovoljeno; ni pa dovoljeno streljati na prenočiščih in v oddaljenosti najmanj 150 m od prenočišča; odstrel lahko izvajajo le osebe, ki izpolnjujejo pogoje, določene z zakonom o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč, in ki morajo ustreljene ptice, opremljene s podatki o času in kraju odstrela, oddati takoj najbližji veterinarsko - higienski službi območne enote Veterinarskega zavoda RS, ki obvesti Prirodoslovni muzej Slovenije, da lahko uporabi trupla v raziskovalne oz. muzejske namene ali jih v te namene odstopi drugim institucijam.

V obrazložitvi izpodbijana odločba navaja Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, v nadaljevanju: Uredba) kot pravno podlago za izdajo izpodbijane odločbe, saj tožena stranka svojo odločitev opira na določbo 7. člena Uredbe, ki dopušča, da se izjemoma dovoli poseg v naravni razvoj živali zavarovanih vrst ali v njihovo življenjsko okolje, če je to neogibno potrebno zaradi ekoloških, gospodarskih ali higiensko-sanitarnih razlogov, vendar le z dovoljenjem ministra, pristojnega za kulturo. V obrazložitvi dalje še navaja, da je delovno področje varstva narave z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev prešlo na toženo stranko, s tem pa se je nanjo prenesla tudi pristojnost izdaje dovoljenj po 7. členu Uredbe. Dalje v obrazložitvi tožena stranka še navaja, da se v Sloveniji v večjem številu pojavlja kontinentalna podvrsta velikega kormorana v zimski polovici leta in da se je v letu 1997 napram letu 1994 število prezimujočih kormoranov, ki se skoraj izključno ribojede ptice, povečalo za skoraj 100%; Ribiška zveza Slovenije je toženi stranki poslala vlogo, v kateri je opozorila na gospodarske in druge posledice vedno številčnejše populacije naveden podvrste kormoranov in predlagala ukrepe za njeno zmanjšanje. V obrazložitvi je dalje navedeno, da je po več sestankih bilo odločeno, da se izvedejo ukrepi plašenja in odstrela, vendar na točno določenih delih vodotokov in pod določenimi pogoji, ker z ukrepi ni možno reševati vseevropske in kompleksne problematike, saj je potrebno problem reševati v osrednjem življenjskem prostoru velikega kormorana, ki v Sloveniji le prezimuje ali pa se čez ozemlje Slovenije seli.

V tožbi tožeča stranka navaja, da je izpodbijana odločba v nasprotju z doslej doseženo stopnjo civilizacije v Sloveniji in da je znanstveno, strokovno, ekološko in naravovarstveno v celoti neutemeljena, saj ne upošteva temeljnih zakonitosti, ki veljajo v naravi. Število kormoranov v srednjeevropskih državah upada že od leta 1992 in se je ponekod že prepolovilo. Na slovenskih vodotokih, ki so javno dobro, s strani kormoranov ne more nastopiti škoda, ker so populacijska nihanja v naravi normalen pojav in zato ne nastaja škoda Ribiški zvezi Slovenije niti Ministrstvu za okolje in prostor. Dalje še navaja, da je celo izkušenim ornitologom težko razlikovati podvrsto velikega kormorana, katerega pobijanje dopušča izpodbijana odločba, od drugih podvrst velikega kormorana ali od drugih vrst ptic. Tožeča stranka v tožbi dvomi o deklariranem namenu izpodbijane odločbe, ki naj bi bil zmanjšanje škode, pri tem pa dovoljuje streljanje kormoranov v oddaljenosti

150 m od prenočišč in s tem vzemirjanje ptic, zaradi česar se le povečuje njihova poraba energije (rib). Tožeča stranka v nasprotju s toženo meni, da bi bila za doseg navedenega namena smotrna prepoved streljanja v pasu najmanj 2 kilometra od prenočišč. Dalje v tožbi še navaja, da z izpodbijano odločbo dovoljeni neselektivni pavšalni plašilni ukrepi vnašajo v pokrajino velik nemir in opozarja, da izpodbijana odločba ne predvideva načina, kako naj se prepreči vznemirjenje ali morebitno streljanje tistih vrst, ki jih varujejo mednarodne konvencije in dogovori, ki jih je Slovenija dolžna spoštovati ali bi jih morala sprejeti v procesu približevanja EU. V tožbi še navaja, da izpodbijana odločba ne določa, kdo bo izvajal nadzor na terenu, čeprav mora biti nadzorni mehanizem v rokah tistega, ki lahko nepristransko in strokovno opravi takšno delo. Navaja še, da Ribiška zveza Slovenije ni usposobljena niti sposobna poročati o številu in kraju ustreljenih ptic, kar pa ji nalaga izpodbijana odločba. Tožeča stranka opozarja, da predstavlja izpodbijana odločba veliko nevarnost za ohranitev biotske pestrosti in ugleda Republike Slovenije v domači in mednarodni javnosti. Sodišču tožeča stranka predlaga, da izpodbijano odločbo odpravi.

Tožena stranka je sodišču poslala upravne spise, odgovora na tožbo pa ni podala.

Zastopnik javnega interesa Državno pravobranilstvo Republike Slovenije ni prijavilo udeležbe v tem upravnem sporu.

Tožba je utemeljena.

Kadar odločajo državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil o pravicah in obveznostih ter pravnih koristih posameznikov in organizacij, morajo postopati po Zakonu o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju: ZUP), ki se na podlagi 1. odstavka 4. člena Ustavnega zakona za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91 - I) uporablja kot republiški predpis. Na upravnih področjih, za katera je z zakonom predpisan poseben postopek, pa se postopa po določbah takega zakona (3. člen ZUP). Torej, če posebni zakon za določeno upravno materijo ne določa posebnih pravil postopka, je po mnenju sodišča treba tudi v teh primerih uporabljati ustrezne določbe ZUP.

Obvezne sestavine upravne odločbe so opredeljene z določbo 2. odstavka 206. člena ZUP. Po citirani določbi pismena odločba obsega: uvod, dispozitiv (izrek), obrazložitev, pouk o pravnem sredstvu, ime organa s številko in datumom odločbe, podpis uradne osebe in pečat organa. Na navedeni podlagi je po mnenju sodišča utemeljen tožbeni ugovor, da izpodbijana odločba, brez številke in datuma, nima vseh predpisanih sestavin.

Z dispozitivom se odloči o predmetu postopka v celoti (1. odstavek 208. člena ZUP), saj je dispozitiv najpomembnejši obvezni sestavni del odločbe, ki edini postane izvršljiv, dokončen in pravnomočen, zato je kršitev tega pravila postopka razlog za odpravo odločbe v pritožbenem postopku oziroma v upravnem sporu. Po presoji sodišča je utemeljen tožbeni ugovor, da so v konkretnem primeru premalo zgolj pavšalne navedbe in naštevanje plašilnih ukrepov brez opredelitve zvočnih naprav in jakosti glasu, ki ga lahko oddajajo, saj bi morala tožena stranka v izreku odločbe predmetne plašilne ukrepe koncizno opredeliti (z navedbo dopustnih zvočnih naprav in največje jakosti glasu za izvajanje dovoljenih plašilnih ukrepov), ker se brez tega odločba tudi ne bi mogla izvršiti.

Po presoji sodišča tožeča stranka tudi utemeljeno uveljavlja kršitev pravil postopka, kolikor gre za odločitev o predmetu postopka, saj mora upravni organ v odločbi, v kateri odloča o obveznosti stranke v postopku, tudi navesti dejansko stanje, od katerega je odvisna pravilna rešitev stvari, ter

dokaze, ki jih je izvedel v postopku, in presojo teh dokazov z razlogi, šele na tej podlagi pa je možna presoja sodišča o pravilnosti ugotovljenega dejanskega stanja in sklepa o dejanskem stanju, kar izhaja iz določbe 2. odstavka 209. člena ZUP, ki določa, da mora obrazložitev odločbe obsegati kratko razložitev zahtevkov strank, ugotovljeno dejansko stanje in po potrebi tudi razloge, ki so bili odločilni za presojo dokazov, pravne predpise in razloge, ki glede na ugotovljeno dejansko stanje narekujejo odločbo, navedeno v dispozitivu.

V izpodbijani odločbi tožene stranke ni navedeno dejansko stanje, ugotovljeno v upravnem postopku, niti niso podani razlogi, ki bi bili odločilni za presojo dokazov in tudi ne razlogi, ki so narekovali tako odločitev. Iz navedenih razlogov je izpodbijana odločba nezakonita. Sodišče se v presojo tožbenih navedb glede v postopku ugotovljenega dejanskega stanja in s tem povezane uporabe zakona oziroma na zakon oprtega predpisa ali drugega zakonito izdanega predpisa, ni spuščalo, pač pa bo morala do njih zavzeti stališče tožena stranka in v ponovnem postopku ponovno odločiti.

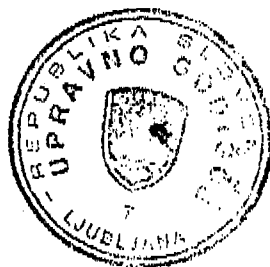
Ker so bila kršena pravila postopka, kar je vplivalo na zakonitost odločitve, je bilo potrebno na podlagi 3. točke 1. odstavka 60. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 50/97 in 65/97 - popravek, v nadaljevanju: ZUS), tožbi ugoditi in in s sodbo odpraviti izpodbijani upravni akt.

Upravno sodišče Republike Slovenije je v zadevo odločalo kot stvarno pristojno sodišče na podlagi 2. odstavka 93. člena ZUS.

PRAVNI POUK:

Zoper to sodbo je dovoljena pritožba, ki se lahko vloži v roku 15 dni od prejema pisnega odpravka sodbe. Pritožba se vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani pisno v zadostnem številu izvodov za sodišče in nasprotno stranko. Pritožba je pravočasna, če je oddana zadnji dan pritožbenega roka priporočeno na pošto.

V Ljubljani, dne 5. 1. 2000

**Predsednica senata:
Mojca Zalar Kocjančič, l.r.**

Ta prepis je soglasen s izvirnikom.
Podpis pristojne sodne osebe: